

PACIFIK

Odnos EU s pacifiško regijo ima politične, gospodarske in razvojne razsežnosti. EU je druga največja trgovinska partnerica pacifiške regije in junija 2018 so se začela pogajanja za sklenitev celovitih sporazumov o prosti trgovini z Avstralijo in Novo Zelandijo. EU partnersko sodeluje s 15 neodvisnimi otoškimi državami Pacifika – pri čemer se osredotoča na razvoj, ribištvo in podnebne spremembe, s štirimi čezmorskimi državami in ozemlji ter Forumom pacifiških otokov.

PRAVNA PODLAGA

- Naslov V (zunanje delovanje Evropske unije) Pogodbe o Evropski uniji (PEU);
- Naslovi I do III in V (skupna trgovinska politika; razvojno sodelovanje in humanitarna pomoč, mednarodni sporazumi) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU);
- Okvirni sporazum med Evropsko unijo in Avstralijo;
- Partnerski sporazum o odnosih in sodelovanju med Evropsko unijo in Novo Zelandijo;
- Sporazum o partnerstvu med skupino afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP) ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami (sporazum iz Cotonouja).

EU IN PACIFIŠKA REGIJA

EU in pacifiška regija ohranjata dolgoletni odnos, skupne vrednote in močne gospodarske in trgovinske povezave. Evropska unija je razvila partnersko sodelovanje v regiji z Avstralijo, Novo Zelandijo, 15 neodvisnimi otoškimi državami Pacifika, štirimi čezmorskimi državami in ozemlji ter Forumom pacifiških otokov.

Evropska unija, Avstralija in Nova Zelandija so enako misleče partnerice, ki jih povezujejo skupne vrednote in interesi. EU je razvila tesne odnose z vladnimi organi in zasebnim sektorjem v obeh državah v zvezi z vprašanji z različnih področij, kot so podnebne spremembe in zmanjševanje tveganja nesreč, s pravili urejena svetovna trgovina, varnost in razvoj, tehnološke raziskave in človekove pravice.

Odnos EU s pacifiškimi otoki je tradicionalno temeljil na razvojnem sodelovanju v okviru partnerstva med EU in afriškimi, karibskimi in pacifiškimi državami (AKP). V zadnjih letih se je ta odnos razširil na druge sektorje, kot so okolje, dobro upravljanje, energetika, podnebne spremembe, ribištvo in človekove pravice.

A. Avstralija in Nova Zelandija

1. Avstralija

[Evropsko unijo in Avstralijo](#) povezuje dolgoletno partnerstvo, ki sega v 60. leta 20. stoletja. Temelj za sedanji odnos je [okvirni sporazum med Evropsko unijo in Avstralijo](#) iz leta 2017. Ta sporazum se osredotoča na politični dialog, varnostna vprašanja, mednarodno sodelovanje, gospodarstvo in trgovino, pravosodje, kulturo in izobraževanje, energetiko in okolje. Besedilo je zdaj v postopku ratifikacije, začasno pa se uporablja od oktobra 2018. Poleg te pogodbe sta EU in Avstralija podpisali 19 dvostranskih sporazumov, redno pa se izvaja dvostranski dialog.

Avstralija je pomembna trgovinska partnerica Evropske unije. Leta 2018 je bila EU tretja največja dvostranska blagovna trgovinska partnerica Avstralije s skupno 47,5 milijard EUR trgovine. Avstralija je 18. največja trgovinska partnerica EU, glavne izvozne kategorije EU pa so stroji, kemikalije in kmetijski proizvodi. Glavnina avstralskega izvoza v EU so minerali, surovine in proizvedeni predmeti. EU in Avstralija se pogajata o sporazumu o prosti trgovini, ki bi olajšal trgovinsko izmenjavo med njima. Svet je maja 2018 podelil mandat Komisiji in prvi krog pogajanj je potekal v Bruslju julija 2018, drugi krog je bil novembra 2018, zadnji, [tretji](#), pa v Canberri v Avstraliji marca 2019.

2. Nova Zelandija

Odnose med Evropsko unijo in Novo Zelandijo zdaj ureja [Partnerski sporazum o odnosih in sodelovanju](#), ki je bil podpisan 5. oktobra 2016. Sporazum olajšuje dvostransko sodelovanje s krepitvijo političnega dialoga in tesnejšim sodelovanjem v gospodarskih in trgovinskih zadevah ter na številnih drugih področjih, kot so inovacije, izobraževanje in kultura, migracije, boj proti terorizmu, boj proti organiziranemu kriminalu in kibernetiki kriminaliteti ter pravosodno sodelovanje.

EU je za Kitajsko in Avstralijo tretja največja trgovinska partnerica Nove Zelandije. Leta 2018 je dvostranska blagovna menjava med Evropsko unijo in Novo Zelandijo znašala 9,5 milijarde EUR. Glavni izvozni izdelki Nove Zelandije v EU so bili hrana in surovine, medtem ko so bili glavni izvozni izdelki EU v Novo Zelandijo stroji in transportna oprema. Strani se trenutno pogajata o [sporazumu o prosti trgovini](#). Pogajanja so se uradno začela 21. junija 2018 po tem, ko je Svet 22. maja 2018 odobril mandat za EU. V prvem krogu pogajanj, ki je potekal od 16. do 20. julija 2018, sta se strani sporazumeli o večini področij, ki so bila predmet pogajanj. Drugi krog je potekal od 8. do 12. oktobra 2018 v Wellingtonu na Novi Zelandiji, tretji in zadnji pa od 18. do 22. februarja 2019 v Bruslju. Četrti krog naj bi bil maja 2019 na Novi Zelandiji.

B. Druge pacifiške države

15 pacifiških neodvisnih otoških držav^[1] skupaj pokriva površino 528 000 km² in je del skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP). Odnosi EU z neodvisnimi otoškimi

---

[1]Med 15 neodvisnih otoških držav Pacifika spadajo Fidži, Papua Nova Gvineja in Vzhodni Timor, ki skupaj predstavljajo 90 % kopenske površine in prebivalstva celotne regije, ter 12 malih otoških držav v razvoju: Cookovi otoki, Kiribati, Mikronezija, Nauru, Niue, Palau, Marshallovi otoki, Samoa, Salomonovi otoki, Tonga, Tuvalu in Vanuatu.

državami Pacifika se osredotočajo na razvojno sodelovanje, ribištvo in podnebne spremembe.

Strategija Evropske unije za te države je določena v skupnem sporočilu iz leta 2012 z naslovom [Prenovljeno razvojno partnerstvo med EU in Pacifikom](#). Gradi na okviru [Sporazuma iz Cotonouja](#) z državami AKP, ki bo prenehal veljati 29. februarja 2020. Evropski parlament je oktobra 2016 glasoval v podporo [resoluciji](#) o prihodnjih odnosih med AKP in EU po letu 2020. Komisija je decembra 2017 Svetu predstavila predlog za pogajalske smernice. Evropski parlament je v svojem [stališču](#) o prihajajočih pogajanjih, sprejetem 14. junija 2018, pozdravil predlagano splošno strukturo prihodnjega sodelovanja med državami AKP in Evropsko unijo ter ponovno poudaril pomen okrepitve parlamentarne razsežnosti partnerstva. Svet je junija 2018 sprejel pogajalski mandat za prihodnji sporazum med EU in skupino držav AKP. Skupina držav AKP je sprejela svoje pogajalsko stališče 30. maja 2018. Uradna pogajanja so se začela 28. septembra 2018 in prvi krog je bil zaključen decembra 2018. Pogovori morajo biti končani pred iztekom sporazuma leta 2020.

EU je s trgovinsko menjavo v višini 1,5 milijard EUR (v letu 2018) [peta največja trgovinska partnerica](#) pacifiške regije. Pogajanja o celovitem sporazumu o gospodarskem partnerstvu med Evropsko unijo in otoškimi državami Pacifika so leta 2015 zastala v pričakovanju pregleda upravljanja pacifiških ribolovnih virov. [Evropska unija je s Papuo Novo Gvinejo in Fidžijem sklenila začasni sporazum o gospodarskem partnerstvu](#), ki ga je Evropski parlament ratificiral januarja 2011. Samoa je nedavno zaključila postopek pristopa k sporazumu in ga 31. decembra 2018 začela uporabljati. Salomonovi otoki so leta 2018 vložili uradno prošnjo za pristop, pogajanja pa še potekajo. Leta 2018 je Tonga izrazila namero o pristopu k sporazumu o gospodarskem partnerstvu.

EU je za Avstralijo in Japonsko tretja največja donatorka [razvojnih pomoči](#) pacifiškim državam AKP. [Evropski razvojni sklad](#) (ERS) je glavni instrument za zagotavljanje pomoči EU za razvojno sodelovanje v okviru Sporazuma iz Cotonouja. Financiranje pacifiških držav AKP in štirih čezmorskih držav in ozemelj iz te regije za obdobje 2014–2020 v okviru 11. Evropskega razvojnega sklada znaša približno 800 milijonov EUR. Sredstva iz navedenega sklada dopolnjuje več tematskih programov v okviru različnih finančnih instrumentov.

Pred neodvisnimi otoškimi državami Pacifika so veliki razvojni in podnebni izzivi. Kar zadeva podnebne spremembe, so Evropska unija in male pacifiške otoške države v razvoju podprle ambiciozni globalni Pariški sporazum, ki je bil sprejet na 21. konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2015. 23. srečanje konference OZN o podnebnih spremembah (COP 23) je potekalo od 6. do 17. novembra 2017 pod predsedstvom Fidžija v Bonnu v Nemčiji.

Sogovornik Evropske unije pri njeni razvojni pomoči in trgovinskih pogajanjih je Forum pacifiških otokov, politična skupina z 18 državami članicami. Skupino sestavljajo: Avstralija, Cookovi otoki, Mikronezija, Fidži, Kiribati, Nauru, Nova Zelandija, Niue, Palau, Papua Nova Gvineja, Marshallovi otoki, Samoa, Salomonovi otoki, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Nova Kaledonija in Francoska Polinezija. Nova Kaledonija, Francoska Polinezija, Pitcairn ter Wallis in Futuna so štiri čezmorske države in ozemlja EU v regiji.

VLOGA EVROPSKEGA PARLAMENTA

Odnosi Evropskega parlamenta s parlamentoma Avstralije in Nove Zelandije segajo v leto 1979, ko je bila ustanovljena [Delegacija za odnose z Avstralijo in Novo Zelandijo](#). Od takrat je ta delegacija sodelovala na rednih medparlamentarnih srečanjih z avstralskim in novozelandskim parlamentom, da bi spodbudila odnose z obema državama in razpravljala o vprašanih skupnega interesa, kot so kmetijstvo, energetika, okolje in podnebne spremembe, razvoj in gospodarsko sodelovanje, znanost in tehnologija, trgovina, spodbujanje svetovne in regionalne varnosti v azijsko-pacifiški regiji, boj proti terorizmu in človekove pravice. [Zadnje, 39. medparlamentarno srečanje med EU in Avstralijo](#) je bilo v Sydneyu in Brisbanu oktobra 2018. [22. medparlamentarno srečanje med EU in Novo Zelandijo](#) je bilo v Wellingtonu in Aucklandu februarja 2018.

V odnosih z drugimi pacifiškimi državami Evropski parlament zastopa [Delegacija pri skupni parlamentarni skupščini AKP-EU](#) (DACP). Ta delegacija se združi s svojimi partnerji AKP v skupni parlamentarni skupščini AKP-EU, ki je sestavljena iz enakega števila predstavnikov EU in AKP. Glavna naloga delegacije je, da pripravi srečanja skupne parlamentarne skupščine, oceni in spremlja dejavnosti Evropskega parlamenta, organizira seje z visokimi osebnostmi AKP in razpravlja o pomembnih vprašanih v zvezi z izvajanjem Sporazuma iz Cotonouja. [37. seja](#) skupne parlamentarne skupščine AKP-EU je bila marca 2019 v Bukarešti v Romuniji, naslednja pa bo decembra 2019 v Ruandi.

Flavia Bernardini
10/2019

